

JOHANNES

10:22-42

Jezus' schapen, hun veiligheid in Zijn hand
en Zijn eenheid met de Vader

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/johannes/10-22-42

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	Terugblik op de Goede Herder	2 min	5
2	Jezus als deur en Goede Herder	3 min	6
3	Eén kudde uit Joden en heidenen	5 min	8
4	De geschiedenis van Chanoeka	4 min	11
5	Chanoeka en Salomo's zuilengang	2 min	13
6	Jezus spreekt niet openlijk als Messias	4 min	14
7	Zijn werken getuigen van de Messias	2 min	17
8	Handelen in de naam van Jezus	4 min	18
9	Wie niet tot Jezus' schapen behoren	4 min	20
10	Verharding en het trouwe overblijfsel	2 min	22
11	Schapen in de hand van Vader en Zoon	3 min	23
12	Calvinisme, volharding en zekerheid	5 min	25
13	Zekerheid door blijvend geloof	2 min	27
14	Schapen kunnen afdwalen	2 min	29

15	De veiligheid van de gelovige	2 min	30
16	Eeuwig leven blijft in de Zoon	2 min	31
17	Nooit meer dorst of honger	2 min	32
18	Beloften gelden zolang men gelooft	4 min	33
19	De Vader en Jezus zijn één	2 min	35
20	Jezus' verweer tegen godslastering	3 min	37
21	De dubbele maatstaf van de Joden	3 min	39
22	Wie Psalm 82 'goden' noemt	3 min	41
23	Sterfelijke rechters als goden genoemd	2 min	43
24	Elohim als benaming voor leiders	4 min	44
25	De Schrift kan niet gebroken worden	2 min	46
26	De werken van de Vader herkennen	3 min	47
27	Wonderen toetsen aan Gods karakter	3 min	49
28	De werken openbaren de Vader	2 min	50
29	Jezus moest door kruisiging sterven	2 min	52
30	Johannes' laatste getuigenis over Jezus	3 min	53

Om verder te lezen

54

1

Terugblik op de Goede Herder

Laten we naar Johannes hoofdstuk 10 gaan. Dit hoofdstuk valt uiteen in twee gelijke helften. De eerste 21 verzen vormen het laatste deel van een verhaal dat in hoofdstuk 9 begon. Daar genas Jezus een blinde man door modder op zijn ogen te doen en hem te zeggen dat hij zich moest wassen in het badwater van Siloam. Daarna raakte de man in conflict met de religieuze leiders, de Farizeeën. Zij probeerden hem zover te krijgen dat hij zijn verhaal zou veranderen, zodat ze gemakkelijker de stelling konden verwerpen dat Jezus van God afkomstig is. Ze wilden niet geloven dat Jezus van God afkomstig is.

Een van de problemen was dat Jezus dit op de sabbat had gedaan. Blijkbaar hechtten ze meer aan de sabbat dan aan de waarheid. Ze konden namelijk niet voorbijgaan aan het idee dat iemand die kennelijk de werken van God deed, die werken misschien verrichtte op een manier die zij zouden opvatten als een overtreding van de sabbatswet. Ze zetten de man uit de synagoge. Jezus zocht hem op, bracht de man tot geloof in Hemzelf en won daarmee kennelijk nog een discipel voor Zich.

Hoofdstuk 10 begint als een voortzetting van het einde van hoofdstuk 9. In de laatste verzen van hoofdstuk 9 was Jezus in gesprek met de Farizeeën. Hij begint hoofdstuk 10 met een monoloog, die aanvangt met Zijn kenmerkende woorden:

Echt waar, ik zeg jullie.

De vertaling die we bekijken, de New King James, zegt:

Ik verzeker jullie, ik zeg het jullie.

In het Hebreeuws of het Aramees dat Jezus sprak, was het vrijwel zeker: „Amen, amen.” Dat was een manier om iemands aandacht te trekken en te zeggen: „Dit staat vast. Dit is een waarheid die het waard is om aandacht aan te schenken en te geloven.”

Jezus zei vaak: „Amen, amen.” De King James Version vertaalt dat als:

Echt waar, echt waar.

Moderne vertalingen doen ermee wat ze willen. In dit geval luidt het:

Ik verzeker jullie, ik zeg het jullie.

Met dit „Amen, amen” begint Jezus wat in feite een monoloog is, en gaat Hij over van de dialoog uit het vorige hoofdstuk naar die monoloog.

2

Jezus als deur en Goede Herder

In die eerste 21 verzen heeft Hij het idee naar voren gebracht dat Hij de Goede Herder is en dat Hij de deur van de schaapskooi is. Binnen een grotere gelijkenis bevindt zich een kleine gelijkenis. Strikt genomen is dit geen gelijkenis, maar het lijkt wel op een gelijkenis. Wanneer ik zeg dat het niet echt een typische gelijkenis is, bedoel ik dat Jezus, wanneer Hij gelijkenissen vertelde, over een bepaalde man, een bepaalde vrouw of een bepaald iemand sprak. Zijn gelijkenissen waren meestal niet: „Ik ben iets.” Dat zouden we eerder een metafoor dan een gelijkenis noemen. Hij zegt:

Ik ben de goede Herder; de goede herder geeft zijn leven voor de schapen.

JOHANNES 10:11

Maar het punt is dat de kleinere metafoor waarin Jezus de deur is, vervat ligt in de metafoor:

Ik ben de goede herder.

Hij stelt Zichzelf tegenover de religieuze leiders die deze blinde man zojuist uit de synagoge hadden gezet. Zij waren geen goede herders. Ze leken in feite meer op dieven en rovers, omdat ze leiders wilden zijn. Ze probeerden macht over de schapen te krijgen, maar ze kwamen niet door de deur, waarmee Jezus Zichzelf bedoelde. Iedereen die werkelijk een leider van Gods schapen wil zijn, moet door Jezus komen, want Jezus is de Opperherder.

Zoals Petrus in 1 Petrus hoofdstuk 5 zei:

De ouderlingen onder u roep ik ertoe op, als medeouderling, als getuige van het lijden van Christus en als deelgenoot van de heerlijkheid die geopenbaard zal worden: hoed de kudde van God die bij u is en houd daar toezicht op, niet gedwongen, maar vrijwillig, en niet uit winstbejag, maar bereidwillig.

1 PETRUS 5:1-2

Vervolgens zegt hij:

wanneer de Opperherder verschijnt

1 PETRUS 5:4

Wanneer de Opperherder, Jezus, komt, zul je beloond worden.

Jezus is de Opperherder, en iedereen die Gods volk wil hoeden, moet door Jezus komen en moet door Jezus worden aangesteld. De Farizeeën deden er duidelijk alles aan om Jezus buiten hun programma te houden, en daarom waren ze geen echte herders. Ze hadden geen echte toegang tot de schapen. Ze waren als dieven en rovers die bij de schapen probeerden te komen zonder door de ware Herder te gaan.

Ze waren ook als huurlingen, en ook dat bracht Hij ter sprake. Hij zei dat er een verschil is tussen een echte herder en een huurling. De huurling zorgt tegen betaling voor de schapen, maar hij geeft niet werkelijk om de schapen. Hij geeft alleen om zijn betaling. Hij geeft om zijn loon. Als het werk gevaarlijk wordt, bijvoorbeeld wanneer hij een wolf ziet aankomen, zal hij wegrennen in plaats van eropaf te gaan en zijn leven te riskeren om de schapen te redden. Dat is het hem niet waard. Hij doet het voor het geld. Hij dient niet uit liefde voor de schapen. Hij dient uit liefde voor zichzelf, en daarom moet hij voor zichzelf zorgen. Wanneer er gevaar komt, rent hij weg.

Maar de Goede Herder, zei Jezus, geeft Zijn leven voor de schapen. De Goede Herder stelt Zichzelf bloot aan gevaar. Hij zegt:

Ik ben de goede Herder en Ik ken de Mijnen en word door de Mijnen gekend, zoals de Vader Mij kent en Ik de Vader ken; en Ik geef Mijn leven voor de schapen.

JOHANNES 10:14-15

Hij zei:

Niemand neemt het Mij af, maar Ik geef het uit Mijzelf; Ik heb macht het te geven, en heb macht het opnieuw te nemen. Dit gebod heb Ik van Mijn Vader ontvangen.

JOHANNES 10:18

Hij zei ook:

3

Eén kudde uit Joden en heidenen

Ik heb nog andere schapen, die niet van deze schaapskooi zijn; ook die moet Ik binnenbrengen, en zij zullen Mijn stem horen en het zal worden één kudde en één Herder.

JOHANNES 10:16

Daarmee bedoelt Hij natuurlijk de heidenen. Zijn discipelen waren allemaal Joods en wisten niet dat er heidenen zouden zijn die bij de kudde zouden horen. Ze wisten maar al te goed uit het Oude Testament dat Israël Gods kudde werd genoemd en dat God de Herder werd genoemd. Trouwens, toen Jezus zei:

Ik ben de goede Herder; de goede herder geeft zijn leven voor de schapen.

JOHANNES 10:11

kwam dat neer op de uitspraak: 'Ik ben God,' omdat Jahweh in het Oude Testament werd aangeduid als de Goede Herder. In Psalm 23 zei David:

De HEERE is mijn Herder, mij ontbreekt niets.

PSALMEN 23:1

In Ezechiël 34 en 37 zei Jahweh:

Zoals een herder op zoek gaat naar zijn kudde op de dag dat hij te midden van zijn verspreide schapen is, zo zal Ik op zoek gaan naar Mijn schapen. Ik zal ze redden uit alle plaatsen waarheen ze verspreid zijn op de dag van wolken en donkerheid.

EZECHIËL 34:12

enzovoort. In Jesaja hoofdstuk 41 staat:

Als een herder zal Hij Zijn kudde weiden. De lammetjes zal Hij in Zijn armen bijeenbrengen en aan Zijn borst dragen; de zogenden zal Hij zachtjes leiden.

JESAJA 40:11

Dit gaat over Jahweh.

In het Oude Testament was Israël Gods kudde en was God de Herder. Jezus zegt:

Voor hem doet de deurwachter open en de schapen horen zijn stem, en hij roept zijn eigen schapen bij hun naam en leidt ze naar buiten. En wanneer hij zijn eigen schapen naar buiten gedreven heeft, gaat hij voor hen uit, en de schapen volgen hem, omdat zij zijn stem kennen.

JOHANNES 10:3-4

Hij zei:

Mijn schapen zullen Mijn stem herkennen.

Zo is het met schapen. Velen hebben opgemerkt dat meerdere herders hun kudde 's nachts in dezelfde schaapskooi kunnen onderbrengen, maar dat de schapen werkelijk op de stem van hun eigen herder reageren. Sommige herders hebben zelfs gezegd dat hun schapen hun eigen naam herkennen wanneer die wordt geroepen. Jezus zei:

En wanneer hij zijn eigen schapen naar buiten gedreven heeft, gaat hij voor hen uit, en de schapen volgen hem, omdat zij zijn stem kennen. Maar een vreemde zullen zij beslist niet volgen, maar zij zullen van hem wegvlugten, omdat zij de stem van vreemden niet kennen.

JOHANNES 10:4-5

Wat Hij zegt, is dat Hij naar Israël is gekomen, de grote schaapskooi. Hij zegt:

Ik roep Mijn schapen naar buiten, ze horen Mij en ze komen.

Zodra Jezus aan deze man, die blind geboren was, verscheen, reageerde hij volkomen onderdanig. Hij wierp zich werkelijk voor Jezus ter aarde en zei:

Heer.

Hij noemde Jezus zijn Heere. Hij werd een discipel. De andere herders, de Farizeeën, waren totaal anders. Ze verzetten zich tegen Jezus.

Deze man maakte deel uit van het overblijfsel van Israël. Zij waren de ware schapen die Jezus was komen roepen. Het ware overblijfsel herkende de Messias toen Hij kwam. Ze herkenden de stem van de Herder en kwamen naar buiten. Jezus zei in vers 16:

Ik heb nog andere schapen, die niet van deze schaapskooi zijn; ook die moet Ik binnenbrengen, en zij zullen Mijn stem horen en het zal worden één kudde en één Herder.

JOHANNES 10:16

Hij zegt:

Ik zal hen er ook bij halen, en dan zal er één kudde met één herder zijn.

Er zijn schapen onder de heidenen en onder de Joden. Onder de Joden zijn er sommigen die tot het overblijfsel behoren en wier hart naar God uitgaat. Zij zijn het overblijfsel en ze zullen komen wanneer Hij roept. Onder de heidenen zijn er ook sommigen die al Zijn schapen zijn. Er waren al heidenen wier hart ontvankelijk was voor God. Hij zei:

Ik ga hen zoeken en hen er ook bij halen.

Toen Paulus in Korinthe was en daar tegenstand ondervond van de mensen in de synagoge, verscheen Jezus werkelijk aan hem in een visioen en zei:

En de Heere zei 's nachts door een visioen tegen Paulus: Wees niet bevreesd, maar spreek en zwijg niet, want Ik ben met u en niemand zal de hand aan u slaan om u kwaad te doen, want Ik heb veel volk in deze stad.

HANDELINGEN 18:9-10

Er waren nog niet veel bekeerlingen. Hij was daar nog maar net aangekomen en hij was de eerste christen die daar kwam. Jezus zei:

Maak je geen zorgen, Paulus. Ik heb veel mensen in deze stad.

Wie waren dat? Het waren geen christenen, nog niet. Het waren heidenen die het evangelie nooit hadden gehoord en naar alle waarschijnlijkheid niet bekend waren met de wet van Mozes. Jezus wist dat zij Zijn schapen waren.

Natuurlijk vond Paulus hen. Paulus predikte daar achttien maanden, en Jezus trok ook die schapen en bracht hen binnen. Samen met het overblijfsel van Israël werden zij één kudde, met één Herder. Dit is wat Jezus tot en met vers 21 zei.

4

De geschiedenis van Chanoeka

Bij vers 22 komen we bij nieuw materiaal. Dit is precies halverwege het hoofdstuk, maar het speelt zich ongeveer twee maanden later af dan het voorgaande gedeelte. De laatste keer dat we een tijdsaanduiding kregen, was het in hoofdstuk 7 het

Loofhuttenfeest. Het Loofhuttenfeest valt in september of oktober. Wanneer we bij vers 22 komen, is het inmiddels het Inwijdingsfeest. Wij kennen dat feest beter onder de naam Chanoeka, en dat valt eind december. De Joden vierten Chanoeka rond dezelfde tijd dat christenen traditioneel Kerstmis vierten.

Dit feest wordt het Inwijdingsfeest genoemd. Toen Jezus daar was, was het een betrekkelijk nieuwe plechtigheid, omdat het iets herdacht wat minder dan twee eeuwen eerder was gebeurd. In 167 voor Christus was de tempel ontheiligd door Antiochus Epifanes, de Syrisch-Griekse heerser die Israël onderdrukte. Hij offerde in de tempel in Jeruzalem een varken op een altaar voor Zeus. De Joden beschouwden dat als een ontheiliging van de tempel, waardoor die onbruikbaar was totdat ze de onderdrukkers konden verdrijven, de tempel opnieuw konden inwijden en hem van die onreinheid konden reinigen.

Drie jaar lang werd de tempel niet gebruikt. Drie jaar lang werden er in de tempel geen offers gebracht, tot 164 voor Christus. Gedurende die tijd woedde er een guerrillaoorlog, die aanvankelijk door één familie werd gevoerd: een oude priester die Mattathias heette en zijn vier of vijf zonen. Gelijkgesinde mensen sloten zich bij hen aan. Ze trokken de bossen in en voerden drie jaar lang aanvallen uit op de Syrische onderdrukkers, totdat ze de Syriërs daadwerkelijk hadden verdreven.

Toen de onderdrukkers eenmaal weg waren, konden de Joden de tempel opnieuw inwijden, en dat deden ze. Niets hiervan staat opgetekend in de Schrift. Het staat opgetekend in 1 Makkabeeën, bij Josephus en bij andere geschiedschrijvers. Voor zover ik het verhaal begrijp, zou de herinwijding van de tempel een plechtigheid van acht dagen worden. Maar ze hadden niet genoeg olie om de lampen zo lang te laten branden. Ze hadden een tekort aan de speciale olie die ze nodig hadden, en het zou, naar ik meen, acht dagen duren om een volledige voorraad te krijgen. Ze hadden genoeg voor één dag. Toch bleef de olie in de lampen op wonderbaarlijke wijze branden en ging die acht dagen lang niet uit. Daarom noemden ze het het Lichtfeest. Tegenwoordig steken de Joden acht dagen lang kaarsen of lampen aan ter viering van de herinwijding van de tempel, oftewel Chanoeka.

Het lijkt een beetje op het verhaal van Elia en de vrouw:

Maar zij zei: Zo waar de HEERE, uw God, leeft! Ik heb geen broodkoek meer, behalve een handvol meel in de pot en een beetje olie in de kruik! En zie, ik ben een paar stukken hout aan het sprokkelen. Zodra ik thuis kom, ga ik het voor mij en voor mijn zoon klaarmaken. Daarna zullen we het opeten en sterven. Maar Elia zei tegen haar: Wees niet bevreesd! Ga, doe overeenkomstig uw woord, maar maak er eerst voor mij een kleine koek van en breng die bij mij. Maak daarna voor u en voor uw zoon iets klaar. Want zo zegt de HEERE, de God van Israël: Het meel in de pot zal niet opraken en in de kruik zal het aan olie niet ontbreken tot op de dag dat de HEERE regen op de aardbodem geven zal. Zij ging en deed overeenkomstig het woord van Elia. Zo at zij, en hij, en haar gezin, vele dagen. Het meel in de pot raakte niet op en in de kruik ontbrak het niet aan olie, overeenkomstig het woord van de HEERE, dat Hij door de dienst van Elia gesproken had.

1 KONINGEN 17:12-16

Een soortgelijk verhaal wordt verteld met betrekking tot de herinwijding van de tempel in 164 voor Christus. Dat is Chanoeka.

5

Chanoeka en Salomo's zuilengang

Dit gebeurde nog maar kort vóór de tijd waarin Jezus Zelf leefde. De Joden vierden het daarom nog veel minder lang dan bijvoorbeeld het Pascha, dat 1.400 jaar vóór de tijd van Christus was begonnen. Het Pascha, Pinksteren en het Loofhuttenfeest waren voor de Joden zeer oude feesten, maar Chanoeka was in deze tijd betrekkelijk recent.

Vierde Jezus Chanoeka? Dat zou kunnen. We zien dat Hij weer in Jeruzalem is. Het was voor de Joden niet verplicht om voor Chanoeka naar Jeruzalem te gaan. De wet schreef wel voor dat ze voor de feesten van het Pascha, Pinksteren en het

Loofhuttenfeest naar Jeruzalem kwamen, maar voor Chanoeka was dat niet verplicht. Toch was Jezus weer daar in Jeruzalem, nu eind december. Er staat niet dat het eind december was. Er staat dat het het Inwijdingsfeest was en dat het winter was. Wij weten dat het eind december was.

Jezus liep in de tempel in de zuilengang van Salomo. De zuilengang van Salomo was een overdekte zuilengalerij. Mogelijk was Hij daar omdat het slecht weer was. Het was winter en dit was een overdekte plek op het tempelterrein. Die bevond zich aan de oostkant van de buitenste voorhof van de tempel, dicht bij de ingang van de tempel. Het was ook een plaats waar, zo lezen we in het boek Handelingen, de apostelen soms samenkwamen en evangeliseerden. Het was de zuilengalerij van Salomo, oftewel de zuilengang van Salomo.

Jezus liep daar, en de Joden omringden Hem en zeiden tegen Hem:

De Joden dan omringden Hem en zeiden tegen Hem: Hoelang houdt U ons in het onzekere? Als U de Christus bent, zeg het ons vrijuit.

JOHANNES 10:24

6

Jezus spreekt niet openlijk als Messias

Een van de dingen die veel mensen niet begrijpen als ze de evangeliën niet zorgvuldig bekijken, is dat Jezus niet rondging en verkondigde dat Hij de Christus was, althans niet openlijk. Veel mensen die geen christen zijn, denken dat Jezus misschien iemand was die zich ten onrechte voor de Messias uitgaf. Wanneer je ter sprake brengt dat Jezus zoveel oudtestamentische profetieën over de Messias heeft vervuld, is hun reactie: „Hij kende de Schriften. Hij wist wat de profeten hadden gezegd. Hij heeft gewoon zijn kaarten goed gespeeld en de dingen gedaan waarvan voorspeld was dat de Messias ze zou doen, zodat mensen zouden geloven dat Hij de Messias was. Iedere slimme Jood die voldoende vertrouwd was met de Schriften, had hetzelfde kunnen doen.”

Dat zou in sommige gevallen waar kunnen zijn als die persoon werkelijk probeerde mensen ervan te overtuigen dat hij de Messias was. Het is duidelijk dat sommige Schriftgedeelten die Jezus vervulde, betrekking hadden op dingen waarin een mens geen keuze heeft, zoals waar hij geboren wordt. Mensen beslissen niet waar ze geboren zullen worden, in welk jaar ze geboren zullen worden of in welke stam ze geboren zullen worden. Hij vervulde al die dingen zonder enige mogelijkheid om ze zelf zo te regelen.

Maar sommige dingen had Hij kunnen manipuleren. Ieder mens zou natuurlijk Jeruzalem op een ezel kunnen binnenrijden om Zacharia 9 te vervullen, lijkt mij. Het punt is echter dat dit veronderstelt dat die man mensen ervan wilde overtuigen dat hij de Messias was. Daarom zou hij deze profetieën kunstmatig hebben vervuld, zodat mensen zouden denken dat hij de Messias was.

Toch gedroeg Jezus Zich tijdens Zijn bediening niet als iemand die mensen ervan wilde overtuigen dat Hij de Messias was. Om te beginnen deed Hij niet de dingen waarvan de Joden dachten dat de Messias ze hoorde te doen. Hij probeerde dat zelfs niet. Er waren genoeg valse messiassen, maar die deden altijd wat de Joden wilden dat de Messias zou doen, namelijk een opstand tegen Rome beginnen. Jezus heeft dat nooit geprobeerd. Toen ze Hem ertoe probeerden te bewegen, werkte Hij niet mee.

Hij deed geen enkele poging om iemand ervan te overtuigen dat Hij de Messias was. Hij had in feite nooit in het openbaar gezegd: „Ik ben de Messias.” Voor zover wij weten, zijn er in de verslagen van Jezus’ bediening maar drie gelegenheden waarop Hij zei dat Hij de Messias was. Twee daarvan vonden in besloten kring plaats. Eén was bij de vrouw aan de bron, toen alleen zij en Hij daar waren. Een andere was bij Caesarea Filippi, toen alleen Zijn discipelen daar waren. Zij zeiden dat Hij de Messias was, en Hij bevestigde dat:

En Jezus antwoordde en zei tegen hem: Zalig bent u, Simon Barjona, want vlees en bloed hebben u dat niet geopenbaard, maar Mijn Vader, Die in de hemelen is.

MATTHEÛS 16:17

De derde keer was toen Hij onder ede werd gesteld voor het Sanhedrin en Hem werd gevraagd:

Bent U de Messias?

Omdat Hij onder ede was gesteld in de Naam van God, eerde Hij de Naam van Zijn Vader en gaf Hij antwoord. Tot dat moment had Hij gezwegen. Toen Hij dus gedwongen werd te spreken, erkende Hij dat het waar was: Hij is de Messias.

Dit zijn geen situaties die de indruk wekken dat een man de wereld ervan probeert te overtuigen dat Hij de Messias is. Hij is zeer terughoudend om er in die bewoordingen over te spreken. Tegen de vrouw bij de bron kon Hij natuurlijk wel zeggen:

Jezus zei tegen haar: Ik ben het, Die met u spreek.

JOHANNES 4:26

En dat zou geen problemen veroorzaken, want zij zag de Messias als Iemand Die zou komen en uitleg zou geven over godsdienstige zaken. Maar de Joden in Judea dachten dat de Messias als politiek leider zou komen. Het zou veel explosiever zijn als Jezus tegen de Joden in Judea zei dat Hij de Messias was. Dan zouden ze zich als een militie gaan organiseren om Hem te steunen. Daarom zei Hij in Jeruzalem nooit ronduit:

Ik ben de Messias.

Hij zei wel dingen die zij gemakkelijk zo hadden kunnen opvatten. Zelfs:

Ik ben de goede Herder; de goede herder geeft zijn leven voor de schapen.

JOHANNES 10:11

wat Hij eerder in dit hoofdstuk zei, kon als messiaans worden opgevat. Maar Hij gebruikte de term Messias niet. Daarom zeiden ze:

De Joden dan omringden Hem en zeiden tegen Hem: Hoelang houdt U ons in het onzekere? Als U de Christus bent, zeg het ons vrijuit.

JOHANNES 10:24

7

Zijn werken getuigen van de Messias

Opnieuw geeft Hij hun een ontwijkend antwoord. Jezus antwoordde hun:

Jezus antwoordde hun: Ik heb het u gezegd en u gelooft het niet. De werken die Ik doe in de Naam van Mijn Vader, die getuigen van Mij.

JOHANNES 10:25

Met andere woorden, Hij zegt tegen hen hetzelfde als wat Hij tegen Johannes de Doper zei toen Johannes de Doper in de gevangenis zat. Ook Johannes vond dat Jezus Zich niet erg messiaans gedroeg, dat Hij niet deed wat Johannes zelf dacht dat de Messias zou doen. Hij stuurde vanuit de gevangenis boodschappers naar Jezus en zei:

en zei tegen Hem: Bent U het Die komen zou, of verwachten wij een ander?

MATTHEÛS 11:3

Jezus gaf hem ook geen rechtstreeks antwoord. Hij zei tegen de boodschappers:

Ga Johannes vertellen wat je ziet.

Wat zien jullie? Blinden krijgen hun gezichtsvermogen terug. Verlamden lopen. Aan de armen wordt het Evangelie verkondigd. Op al die dingen werd in Jesaja 35 en Jesaja 61 gezinspeeld als dingen die de Messias zou doen. Maar Jezus zei niet:

Ja, vertel Johannes dat Ik de Messias ben.

Hij zei:

Jezus antwoordde en zei tegen hen: Ga heen en bericht Johannes wat u hoort en ziet: blinden worden ziende, kreupelen kunnen lopen, melaatsen worden gereinigd, doven kunnen horen, doden worden opgewekt en aan armen wordt het Evangelie verkondigd.

MATTHEÛS 11:4-5

Dat is wat Hij tegen deze mensen zegt: vorm je eigen oordeel. Laat de werken die Ik doe voor zichzelf spreken. Tel één en één bij elkaar op. Jullie zullen Mij niet horen beweren dat Ik de Messias ben, maar jullie kunnen kijken naar wat Ik doe en daar een bepaalde conclusie uit trekken, want de werken die Ik in de Naam van Mijn Vader doe, getuigen van Mij.

8

Handelen in de naam van Jezus

Let erop dat Jezus de werken in de Naam van Zijn Vader deed. Dat is nuttig voor ons om te weten, want ons wordt gezegd dat wij in de Naam van Jezus moeten handelen. Vaak denken we dat ‘in de Naam van Jezus’ betekent dat we de woorden ‘in de Naam van Jezus’ achter aan onze gebeden plakken, of achter aan onze pogingen tot exorcisme, of aan het einde van wat we dan ook doen. In Kolossenzen 3:17 staat:

En alles wat u doet met woorden of met daden, doe dat alles in de Naam van de Heere Jezus, terwijl u God en de Vader dankt door Hem.

KOLOSSENZEN 3:17

Wat betekent het om iets in de Naam van Jezus te doen? Vaak, vooral als het gaat om bidden in de Naam van Jezus, nemen we aan dat het betekent dat je het gebed uitspreekt dat je wilt bidden en dan zegt: ‘In de Naam van Jezus.’ En dan heb je het in de Naam van Jezus gebeden. Maar dat betekent het niet. Het heeft niets te maken met het achter aan je gebed plakken van die woorden, of achter aan iets anders wat je doet.

Handelen in de Naam van Jezus betekent dat je op Zijn gezag handelt en als Zijn gevolmachtigde optreedt. Je handelt in Zijn Naam. Je handelt in Zijn plaats. Je bent door Hem gemachtigd om de dingen te doen die Hij gedaan wil hebben. Daarom kun je als Zijn gevolmachtigde eropuitgaan om namens Hem te handelen. Je maakt deel uit van Zijn lichaam. Wij zijn Zijn handen en Zijn voeten. Wij zijn Zijn vlees en Zijn beenderen. Wij zijn Christus op aarde. Hij heeft nog steeds voeten en handen op aarde, en dat zijn wij. Wij doen het werk van Christus in Zijn Naam, dat wil zeggen: als Zijn gevolmachtigden.

Dat bedoelt Hij wanneer Hij zegt:

Jezus antwoordde hun: Ik heb het u gezegd en u gelooft het niet. De werken die Ik doe in de Naam van Mijn Vader, die getuigen van Mij.

JOHANNES 10:25

Hij zegt niet: 'Ik loop rond en zeg: "Word genezen in de Naam van Mijn Vader. Ik bid in de Naam van Mijn Vader. Ga uit hen weg, demonen, in de Naam van Mijn Vader."' Hij gebruikte die formules nooit. Maar Hij zei dat Hij alles in de Naam van Zijn Vader deed. Dat betekent dat Zijn Vader Hem gemachtigd had om het te doen en dat Hij de werken van Zijn Vader deed. Hij was de gevolmachtigde van Zijn Vader. Hij was daar in de plaats van Zijn Vader en handelde in het belang van Zijn Vader, net zoals een advocaat in jouw belang zou handelen wanneer je hem daartoe gemachtigd hebt. Dat betekent het om in de naam van iemand anders te handelen. Wij handelen in de Naam van Jezus. Jezus handelde in de Naam van Zijn Vader.

Een paar hoofdstukken later, in Johannes 13:20, zei Jezus:

Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: als iemand hem ontvangt die Ik zal zenden, ontvangt hij Mij, en wie Mij ontvangt, ontvangt Hem Die Mij gezonden heeft.

JOHANNES 13:20

of:

Echt waar, echt waar, of:

Ik verzeker jullie: wie iemand ontvangt die Ik stuur, ontvangt Mij, en wie Mij ontvangt, ontvangt Hem Die Mij gezonden heeft.

Dat wil zeggen: Ik ben gezonden als de vertegenwoordiger van Degene Die je ontvangt wanneer je Mij ontvangt. Ik zend jullie als Mijn vertegenwoordigers. Dus wie jullie ontvangt, ontvangt Mij, omdat Ik jullie daartoe machtig. Je kunt iemands gevolmachtigde vertegenwoordiger niet weigeren of negeren zonder degene die hem gemachtigd heeft te weigeren en te negeren. De gevolmachtigde vertegenwoordiger is een verlengstuk van degene die hem heeft gezonden. Jezus zei:

Mijn Vader heeft Mij gestuurd, en iedereen die Mij ontvangt, ontvangt Mijn Vader. Ik stuur jullie, en iedereen die jullie ontvangt, jullie die Ik stuur, ontvangt Mij.

Het is dus hetzelfde. Zoals wij in Zijn Naam handelen, zo handelde Hij in de Naam van Zijn Vader. Hij zegt:

Jezus antwoordde hun: Ik heb het u gezegd en u gelooft het niet. De werken die Ik doe in de Naam van Mijn Vader, die getuigen van Mij.

JOHANNES 10:25

9

Wie niet tot Jezus' schapen behoren

Vers 26:

Maar u gelooft niet, want u bent niet van Mijn schapen, zoals Ik u gezegd heb.

JOHANNES 10:26

Nu komt Hij terug op de schapen. Dat was het laatste onderwerp in het eerdere gedeelte van dit hoofdstuk; de gebeurtenissen daarin vonden maanden eerder plaats. Misschien is Hij weggegaan en teruggekomen. Maar in elk geval komt Hij terug op Zijn

rol als Herder: Zijn schapen zijn aanwezig en herkennen Hem als de Goede Herder. Maar deze mensen, die zich tegen Hem verzetten, waren niet Zijn schapen en daarom geloofden ze niet.

Als je bekend bent met de argumenten van mensen met een calvinistische overtuiging, dan weet je dat dit specifieke gedeelte van Johannes 10 erg populair is in hun arsenaal aan bewijsteksten. Ze gebruiken niet alleen dit vers, maar ook enkele verzen die erop volgen als bewijs voor sommige van hun standpunten. Een van die standpunten is de totale verdorvenheid. Dat wil zeggen dat iemand niet in Jezus kan geloven tenzij hij uitverkoren is. Dan kan hij alleen in Jezus geloven omdat Hij ervoor gekozen heeft hem wedergeboren te doen worden. Hij brengt hem van de dood tot het leven, zodat hij nu levend is en zich kan bekeren en geloven. Als Hij hem niet eerst wedergeboren doet worden, kan hij zich niet bekeren of geloven. Hij zal alleen degenen wedergeboren doen worden die Hij tevoren heeft uitverkoren.

Jezus zegt hier:

Jullie geloven niet, omdat jullie niet bij mijn schapen horen.

Sommigen voeren aan dat Hij hiermee zegt: ‘Zie je wel, iemand kan niet in Christus geloven tenzij hij een van de uitverkorenen is. “Mijn schapen” betekent: iemand van wie Ik vóór de grondlegging van de wereld heb voorbestemd dat hij behouden zou worden. Omdat Ik vóór de grondlegging van de wereld niet heb voorbestemd dat jullie behouden zouden worden, zijn jullie niet in staat te geloven.’

Welnu, het lijkt mij dat Zijn woorden bedoeld zijn om hen beschaamd te laten staan. Ik zie niet hoe ze zich zouden schamen als Hij zei: ‘Jullie kunnen niet in Mij geloven omdat Ik jullie vóór de grondlegging van de wereld niet heb uitgekozen, nog voordat jullie geboren waren.’ Ik zou verdrietig kunnen worden als ik dat hoorde, maar ik zou me niet schamen. Ik zou niet het gevoel hebben dat ik er iets mee te maken had. Het legt nauwelijks enige schuld bij mij als ik niet kan geloven om de eenvoudige reden dat God heeft besloten dat ik niet zou geloven. Laat Hij dan de verantwoordelijkheid dragen voor mijn ongeloof. Ik zie niet in hoe de verantwoordelijkheid ervoor op enige manier bij mij terechtkomt.

Maar stel dat Hij zegt: ‘Ik heb hier in Israël schapen die het getrouwe overblijfsel vormen. Ze zijn Mijn schapen, niet omdat ze vóór de grondlegging van de wereld gepredestineerd waren om Mijn schapen te zijn, maar omdat ze eerder in hun leven besloten hebben trouw te zijn aan God. Omdat ze trouw zijn geweest aan God, heeft God hen aan Mij gegeven om Mijn schapen te zijn. Degenen die al deel uitmaakten van het getrouwe overblijfsel van Israël, zijn Mijn schapen. Jullie niet. Jullie zijn Mijn schapen niet. Jullie maken geen deel uit van het getrouwe overblijfsel. Jullie hebben eerder in je leven niet besloten trouw te zijn aan God. Jullie hebben een andere koers gekozen. Jullie hebben je hart tegen God verhard. Daarom kunnen jullie niet in Mij geloven. Mijn woorden vormen namelijk niet jullie eerste kennismaking met God. Jullie zijn met Mozes en de profeten in aanraking gekomen. Van jongs af aan zijn jullie met het Woord van God in aanraking gekomen, en op een bepaald moment hebben jullie je daartegen verhard. Jullie hebben je ogen gesloten en jullie oren dichtgestopt.’

10

Verharding en het trouwe overblijfsel

Zo beschreef Jezus de mensen die niet Zijn discipelen waren toen Hij gelijkenissen vertelde. Weet je nog dat Zijn discipelen zeiden:

En de discipelen kwamen naar Hem toe en zeiden tegen Hem:
Waarom spreekt U tot hen door gelijkenissen?

MATTHEÛS 13:10

Hij zei:

opdat zij ziende zien en niet doorzien, en horende horen en niet begrijpen; opdat zij zich niet op enig moment bekeren en de zonden hun vergeven worden.

MARKUS 4:12

of iets van die strekking. Hij zei in Mattheüs 13:

Want het hart van dit volk is vet geworden, en zij hebben met de oren slecht gehoord, en hun ogen hebben zij dichtgedaan, opdat zij niet op enig moment met de ogen zouden zien en met de oren horen en met het hart begrijpen, en zij zich zouden bekeren en Ik hen zou genezen.

MATTHEÛS 13:15

Ze hadden hun oren al eerder dichtgestopt en hun ogen gesloten. Daarom gaf Hij hun niet nog meer licht.

****Vertaaltoelichting:**** de spreker baseert deze uitleg op de door hem aangehaalde Engelse formulering, waarin staat dat zij zelf hun oren hebben dichtgestopt. De HSV formuleert dit als „met de oren slecht gehoord”. ::: Hij verborg Zijn boodschap voor hen, omdat ze daarvoor al partij hadden gekozen. Toen Jezus kwam, was er in Israël al een trouw overblijfsel dat ervoor had gekozen trouw te zijn aan God, en waren er ook mensen in Israël die ervoor hadden gekozen opstandig te zijn tegen God. Hij kwam degenen die huichelachtig en opstandig waren aan de kaak stellen. Zij waren niet Zijn schapen, maar dat was niet noodzakelijk vanwege iets wat vóór de grondlegging van de wereld gebeurd was. Het is niet onmogelijk dat Hij hen vóór de grondlegging van de wereld gepredestineerd had, maar deze passage zou dat niet noodzakelijk bewijzen. Daar wordt hier niets over gezegd. Daarom kan deze passage niet als bewijstekst voor zo'n standpunt worden gebruikt. Dat zou je ergens anders vandaan moeten halen. Alles wat Hij hier zegt, is: ::: {.bijbelcitaat data-ref="John 10:26" data-label="Johannes 10:26" data-kind="paraphrase"} Maar u gelooft niet, want u bent niet van Mijn schapen, zoals Ik u gezegd heb.

11

Schapen in de hand van Vader en Zoon

Welnu, wie zijn Mijn schapen? Mensen die naar Mij luisteren en Mij volgen. Dat doen jullie niet. Als je niet naar Mij luistert en Mij volgt, dan kun je Mij niet geloven.

Hij zegt in vers 27:

Mijn schapen horen Mijn stem en Ik ken ze en zij volgen Mij.

JOHANNES 10:27

Over die uitspraak:

Mijn Vader en Ik zijn één, moeten we nog verder spreken. Maar in deze context zegt Hij duidelijk dat Zijn hand en de hand van de Vader dezelfde hand zijn. Hij zegt:

En Ik geef hun eeuwig leven; en zij zullen beslist niet verloren gaan in eeuwigheid en niemand zal ze uit Mijn hand rukken. Mijn Vader, Die hen aan Mij gegeven heeft, is meer dan allen, en niemand kan hen uit de hand van Mijn Vader rukken. Ik en de Vader zijn Één.

JOHANNES 10:28-30

Dus wat Hij zegt, is: Zijn hand en Mijn hand zijn dezelfde hand.

Het zou kunnen lijken alsof Hij zei: Ik ben hier op aarde geen machtig man. Jezus was zachtmoedig en mild, en Hij deed Zich niet gelden. Misschien zag Hij er niet uit als iemand die de schapen werkelijk tegen wolven en dergelijke kon beschermen. Zelf was Hij als een lam. Hij leek heilig en onschuldig en afgezonderd van de zondaars. Hoe kon Hij de schapen beschermen? Hoe kon Hij garanderen dat niemand hen uit Zijn hand kon rukken?

Hij zegt: In werkelijkheid is het Mijn Vader Die hen in Zijn hand heeft. In Mijn hand zijn is hetzelfde als in de hand van Mijn Vader zijn. Ik zie er misschien niet indrukwekkend uit, maar Mijn Vader is groter dan alles, en zij bevinden zich in Zijn hand. Zij zijn Zijn volk. Zij zijn in Zijn hand.

De verwijzing naar het zijn in de hand van de herder is een uitdrukking die elders in de Schrift voorkomt. Het is een gebruikelijke uitdrukking. Er is zelfs een lied dat soms gezongen wordt:

Kom, laten wij ons neerbuigen en neerbukken, laten wij knielen voor de HEERE, Die ons gemaakt heeft. Want Hij is onze God en wij zijn het volk van Zijn weide en de schapen van Zijn hand. Heden, indien u Zijn stem hoort,

PSALMEN 95:6-7

Dat was ooit heel populair. Het komt uit Psalm 95, de verzen 6 en 7:

Kom, laten we Hem aanbidden en voor Hem buigen. Laten we knielen voor de Heer, onze God, Die ons gemaakt heeft. Want Hij is onze God, en wij zijn het volk dat Hij weidt, de schapen die Hij hoedt.

De schapen van Zijn hand: ook hier is het beeld dat de herder zijn hand op zijn schapen heeft. Zijn schapen zijn in zijn hand. Ze staan onder zijn gezag. Ze staan onder zijn bescherming. Jezus zegt dus: Mijn schapen zijn in Mijn hand, en Mijn hand verschilt niet van de hand van de Vader. Niemand kan hen daaruit rukken.

12

Calvinisme, volharding en zekerheid

Verscheidene woorden in dit gedeelte, vooral in de verzen 28 en 29, lijken bruikbaar om calvinistische standpunten te onderbouwen, vooral over de volharding der heiligen: het idee dat je, als je werkelijk een christen bent, nooit zult afvallen. Dat is een heel mooie leer, en het zou heel fijn zijn om die te geloven als je er zeker van kon zijn dat jij een van degenen bent over wie het gaat.

Het probleem met de leer dat je, als je werkelijk een christen bent, nooit zult afvallen, is dat je, als je uiteindelijk toch afvalt, nooit een christen bent geweest. Er zijn veel mensen die jarenlang christenen lijken te zijn en een heel overtuigend getuigenis hebben, maar vervolgens vallen ze toch af. Volgens deze leer zijn ze nooit christenen geweest. Dat is beangstigend, want het betekent dat zij en alle anderen gedurende al die jaren geloofden dat zij christenen waren. Al die jaren hadden ze overtuigende redenen om ervan verzekerd te zijn dat ze christenen waren. Omdat ze uiteindelijk afvielen, waren ze volgens deze leer ook toen geen christenen, want anders zouden ze hebben volhard.

Dit betekent dat je, als je die leer gelooft, nooit zeker kunt weten dat je werkelijk een christen bent, totdat je er zeker van kunt zijn dat je niet zult afvallen, aangezien sommige mensen wel afvallen. Dat is een waarneembaar feit, geen leerstelling. Je hoeft de Bijbel niet te lezen om dat te weten, al kun je er wel over lezen in de Bijbel. In de Bijbel vallen sommige mensen af, en van anderen wordt voorzien dat ze zullen afvallen. Paulus zei:

Maar de Geest zegt uitdrukkelijk dat in latere tijden sommigen afvallig zullen worden van het geloof en zich zullen wenden tot misleidende geesten en leringen van demonen,

1 TIMOTHEÛS 4:1

Maar als de leer waar is dat ware christenen nooit afvallen, betekent dit dat de velen die dat wel doen, die wij dat hebben zien doen en van wie voorzien is dat zij dat zullen doen, in werkelijkheid nooit christenen zijn geweest. Sommigen van hen kwamen zo overtuigend over als christenen dat zij zelf dachten dat ze christenen waren en, voor zover dat vastgesteld kan worden, overtuigende redenen hadden om ervan verzekerd te zijn dat ze christenen waren. Maar toen bleek dat ze het niet waren.

Omdat sommigen inderdaad afvallen, betekent dit dat jij misschien ook zou kunnen afvallen. Als je dat deed, zou dat alleen maar betekenen dat je eerder geen christen was. Die leer is dus eigenlijk beangstigend. Als je met zekerheid zou kunnen weten dat je een van de uitverkorenen bent, dan is het geruststellend: „O, de uitverkorenen kunnen nooit afvallen.” Maar hoe weet je of je uitverkoren bent? De enige zekere manier om dat te weten, is dat je niet afvalt.

Volgens deze leraren kun je alle overtuigende bewijzen hebben dat je een christen bent, maar het uiteindelijke bewijs is dat je tot het einde volhardt. Je kunt denken dat je de Heilige Geest hebt, je kunt denken dat je zonden vergeven zijn, je kunt denken dat je een ware gelovige bent, je kunt denken dat je de broeders liefhebt, je kunt denken dat je Christus gehoorzaamt en dat Hij jouw Heere is, je kunt al die dingen denken. Maar als de dag komt waarop die dingen niet meer waar zijn, dan zijn ze nooit waar geweest. Als je al zo lang meeloopt als ik, of zelfs veel korter, heb je mensen gezien die

zulke overtuigende bewijzen hadden dat ze christenen waren. Nu hebben ze die bewijzen niet meer, omdat ze niet meer met Jezus wandelen. Volgens deze leer waren ze dus geen christenen, hoeveel ze zelf ook dachten dat ze het wel waren.

Je moet de calvinisten dan vragen: „Hoe weten jullie dat jullie echte christenen zijn?”

„O, nou, wij kunnen weten dat we het zijn.”

„Nou, hoe kunnen jullie dat weten?”

„We weten het omdat we de Heilige Geest hebben.”

Deze mensen zouden gezegd hebben dat zij de Heilige Geest hadden. Hoe weet je dat zij daar niet net zo van overtuigd waren als jij?

„Nou, dat is anders, want het gaat om ons. Wij zijn anders.”

„In welk opzicht?”

„Nou, wij weten het. Wij hebben zekerheid.”

Deze mensen hadden zekerheid. Wat maakt werkelijk het verschil? Het enige wat volgens hun denkwijze het verschil maakt tussen degene die werkelijk behouden is en degene die dat niet is, is dat de een tot nu toe heeft volhard en de ander niet. Maar wie kan voorspellen of degene die tot nu toe heeft volhard, misschien niet tot het einde zal volharden? Als die persoon niet volhardt, betekent dat eenvoudigweg niet dat de leer onjuist is, maar dat die persoon niet echt was en alleen dacht dat hij echt was.

Wat betekent dit? Het betekent dat je geen werkelijke zekerheid van behoud kunt hebben als deze leer waar is. Als de leer waar is dat een ware christen nooit kan afvallen, dan kun je pas werkelijk weten of je echt een christen bent wanneer je in geloof sterft en niet bent afgevallen. Je kunt denken dat het zo is, hopen dat het zo is en er behoorlijk van overtuigd zijn, maar je kunt nooit volledige zekerheid hebben.

13

Zekerheid door blijvend geloof

De Bijbel zegt daarentegen dat we wel zekerheid kunnen hebben. Johannes zei:

Deze dingen heb ik geschreven aan u die gelooft in de Naam van de Zoon van God, opdat u weet dat u het eeuwige leven hebt en opdat u gelooft in de Naam van de Zoon van God.

1 JOHANNES 5:13

Ik weet dat ik eeuwig leven heb. Waarom? Omdat ik in Christus geloof. Daarover bestaat zekerheid. Weet ik dat ik tot mijn dood in Hem zal geloven? Ik ben er beslist van overtuigd dat ik dat zal doen. Maar Paulus zei:

Daarom, wie denkt te staan, laat hij oppassen dat hij niet valt.

1 KORINTHE 10:12

Met andere woorden, wees daar niet al te zelfverzekerd over. Want als je denkt dat je niet kunt vallen, kom je misschien voor een verrassing te staan zodra je al te zeker van jezelf begint te worden.

Maar ik geloof wel dat ik veilig ben zolang ik niet zeker ben van mezelf, maar van Christus, en zolang ik op Christus vertrouw.

Mijn Vader, Die hen aan Mij gegeven heeft, is meer dan allen, en niemand kan hen uit de hand van Mijn Vader rukken.

JOHANNES 10:29

Daar ben ik veilig. Nu kan ik dwaas zijn en ophouden een van Zijn schapen te zijn. In dat geval ben ik niet meer in Zijn hand. Zijn schapen zijn in Zijn hand.

Hoe houd ik op een schaap te zijn? Wat zegt Hij in de beschrijving van Zijn schapen?

Maar u gelooft niet, want u bent niet van Mijn schapen, zoals Ik u gezegd heb. Mijn schapen horen Mijn stem en Ik ken ze en zij volgen Mij.

JOHANNES 10:26-27

Zolang ik Zijn stem hoor en Hem volg, maakt dat mij dan niet tot een schaap? En als de tijd komt dat ik niet meer naar Hem luister en Hem niet meer volg? Dan betekent dit dat ik geen schaap meer ben. Wie zijn er in Zijn hand? Zijn schapen zijn in Zijn hand. Niemand kan ze bij Hem wegnemen.

14

Schapen kunnen afdwalen

Maar het is duidelijk dat sommige mensen die Zijn schapen zijn, kunnen afdwalen. Dat geldt zeker in het Oude Testament, en ook in het Nieuwe. In Jesaja 53:6 staat:

Wij dwaalden allen als schapen, wij keerden ons ieder naar zijn eigen weg. Maar de HEERE heeft de ongerechtigheid van ons allen op Hem doen neerkomen.

JESAJA 53:6

Jesaja spreekt over het afvallige Israël, het afvallige Juda. Zij waren Gods schapen en ze waren afgedwaald. Werden ze allemaal gered? Sommigen wel. Anderen niet.

Is het mogelijk om af te dwalen en afgedwaald te blijven, zelfs wanneer je een van Gods schapen bent? Ja, maar je houdt op Zijn schaap te zijn. Jezus bepaalt niet op grond van je ras of je een schaap bent. Je kunt natuurlijk niet ophouden Joods te zijn. Je kunt niet ophouden een heiden te zijn. Dat kun je niet veranderen. Als je behouden werd doordat je een Jood of een heiden was, zou dat niet kunnen veranderen. Als je behouden werd doordat je besneden was, kan dat, als het eenmaal gebeurd is, niet veranderen. Maar dat zijn niet de dingen die je behouden.

Wat maakt dat je een van Zijn schapen bent, is dat je Hem hoort, naar Hem luistert en Hem volgt. De vraag is dus: volg je Hem? Zo ja, dan ben je Zijn schaap. Maar wat als de dag komt waarop je besluit Hem niet meer te volgen? Dan ben je Zijn schaap niet meer. Wat dan? Heeft iemand je uit Zijn hand gerukt? Niemand heeft je uit Zijn hand gerukt.

Zolang je vastbesloten bent Hem te volgen, zolang Hij jouw Heere is, zolang Hij jouw Herder is en zolang je Zijn schaap bent, ben je veilig. Als je besluit jezelf opnieuw uit te vinden als ongelovige en jezelf opnieuw te definiëren als iemand die geen schaap is,

dan gelden er geen garanties voor je. Daarom waarschuwt de Bijbel mensen die christen zijn zo vaak voor de gevaren van afvallen.

15

De veiligheid van de gelovige

Niemand kan je bij Christus weghalen, maar je kunt er zelf voor kiezen Hem te verlaten als je zo dwaas bent. Wat Hij zegt, is: ‘Mijn schapen zijn veilig.’ Ik geloof voor honderd procent in de zekerheid van de gelovige. Een gelovige is per definitie iemand die gelooft. Als je een gelovige bent, ben je veilig. Als je ophoudt een gelovige te zijn, ben je niet meer veilig. Zolang je op Christus vertrouwt, kan niets je bij Hem weghalen. De duivel is niet sterk genoeg. Een regering die christenen vervolgt, het Romeinse Rijk, de Romeinse keizers die christenen vervolgden, Adolf Hitler, de communistische regeringen die christenen vervolgden — zij kunnen je niet bij God weghalen. God zal je beschermen zolang je Zijn schaap bent. Maar er zijn mensen die Hem vroeger volgden en Hem nu niet meer volgen. Volgens Zijn eigen definitie waren zij Zijn schapen, maar volgens Zijn eigen definitie zijn zij nu niet Zijn schapen. We moeten Jezus de dingen laten definiëren, niet theologen. Jezus heeft ons nauwgezet de definities gegeven van de termen die Hij gebruikt.

Hij zegt wel over hen — en dit is nog een calvinistische bewijstekst — in vers 28:

En Ik geef hun eeuwig leven; en zij zullen beslist niet verloren gaan in eeuwigheid en niemand zal ze uit Mijn hand rukken.

JOHANNES 10:28

Wie zullen nooit verloren gaan? Zijn schapen. En wie zijn Zijn schapen? Mensen die Hem horen en Hem volgen. Dus als je Hem hoort en Hem volgt, zul je nooit verloren gaan. Dit is een belofte die alleen voor Zijn schapen geldt.

Hij heeft ons eeuwig leven gegeven. Maar zoals er in 1 Johannes, hoofdstuk 5, staat:

En dit is de belofte die Hij ons heeft beloofd: het eeuwige leven.

1 JOHANNES 2:25

God heeft ons het eeuwige leven gegeven, en dit leven is in Zijn Zoon. Wie de Zoon heeft, heeft het leven; wie de Zoon van God niet heeft, heeft het leven niet.

1 JOHANNES 5:11-12

Maar wat als je de Zoon ooit had, maar Hem nu niet meer hebt, omdat je bent afgedwaald, Hem hebt verlaten en hebt geweigerd Hem nog langer te volgen? Dan had je eeuwig leven toen je de Zoon had, maar je hebt het niet wanneer je de Zoon niet hebt.

16

Eeuwig leven blijft in de Zoon

Het eeuwige leven dat Hij geeft, bevindt zich in Hemzelf. Het is het leven in de wijnstok waaraan de ranken deelhebben. Zolang de ranken in Hem blijven, blijft het leven van de wijnstok in de ranken. De verbinding van de ranken met de wijnstok garandeert dat ze het leven van de wijnstok blijven ervaren en dat dit leven vrucht draagt in de ranken. Maar Jezus zei:

Als iemand niet in Mij blijft, wordt hij buitengeworpen zoals de rank, en verdort, en men verzamelt ze en werpt ze in het vuur, en zij worden verbrand.

JOHANNES 15:6

Waarom? Ze zijn waardeloos. Het is niet de moeite waard ze te bewaren. Hebben ze leven in zich? Niet meer.

De rank die van de wijnstok is losgeraakt, is niet in Hem gebleven, zoals Jezus het uitdrukte. Die moet duidelijk ooit in Hem zijn geweest, anders zouden ze nooit omschreven kunnen worden als een rank die niet in Hem is gebleven. Ze waren in Hem, maar nu niet meer. Wat gebeurt er dan? Is het leven in hen? Nee. Ik dacht dat het eeuwig leven was. Was het niet eeuwig? Natuurlijk is het eeuwig leven. Elke rank in de

wijnstok heeft het. Maar een rank die niet in Hem is gebleven, is niet in de wijnstok. Het eeuwige leven bevindt zich nog steeds in de wijnstok, maar de rank ervaart het niet, omdat hij is losgeraakt van de bron van het eeuwige leven.

Het leven is eeuwig, maar het is in Zijn Zoon. Wie de Zoon heeft, heeft leven. Zolang je in Christus blijft, ben je veilig. Je hebt eeuwig leven. Je zult nooit verloren gaan. Maar als je niet meer in Christus blijft, ben je niet meer Zijn schaap. Er is geen belofte voor hen die niet Zijn schapen zijn, behalve dat ze zullen verdorren, verzameld en verbrand zullen worden. Dat is de belofte.

17

Nooit meer dorst of honger

Deze uitspraak dat zij nooit verloren zullen gaan, lijkt sterk op verschillende andere uitspraken in het Evangelie van Johannes, die allemaal gebruikt lijken te worden om de volhardingsleer te bewijzen. Jezus zei bijvoorbeeld tegen de vrouw bij de bron:

maar wie drinkt van het water dat Ik hem zal geven, zal in eeuwigheid geen dorst meer krijgen. Maar het water dat Ik hem zal geven, zal in hem een bron worden van water dat opwelt tot in het eeuwige leven.

JOHANNES 4:14

Of Jezus zei in Johannes 6:

Wie Mij eet als het Brood des levens dat Ik geef, zal nooit honger hebben.

JOHANNES 6:35

Als iemand Mij eet, zal die persoon nooit honger hebben. Is dat het bewijs dat die persoon nooit zal afvallen? Nee. Het staat volgens de formulering die de spreker gebruikt in de tegenwoordige tijd.

****Vertaaltoelichting:**** de spreker combineert hier bewoordingen uit Johannes 6 en legt de Engelse formulering „is eating” uit. De HSV van Johannes 6:35 spreekt over wie tot Christus komt en in Hem gelooft.

En Jezus zei tegen hen: Ik ben het Brood des levens; wie tot Mij komt, zal beslist geen honger hebben, en wie in Mij gelooft, zal nooit meer dorst hebben.

JOHANNES 6:35

Mijn schapen horen Mijn stem en Ik ken ze en zij volgen Mij. En Ik geef hun eeuwig leven; en zij zullen beslist niet verloren gaan in eeuwigheid en niemand zal ze uit Mijn hand rukken.

JOHANNES 10:27-28

Zolang iemand zich in de toestand bevindt die Hij beschrijft, heeft die persoon de garantie die Hij belooft. Als mensen ophouden Hem te eten, zullen ze weer honger krijgen. Als ze ophouden te drinken, zullen ze weer dorst krijgen. Als ze ophouden schapen te zijn, zullen ze verloren gaan.

18

Beloften gelden zolang men gelooft

We kunnen zien dat deze zinsvorm precies dat betekent door hem te vergelijken met een soortgelijke uitspraak in Johannes 3, maar dan met omgekeerde rollen. In Johannes 3, vers 36, zei Jezus — of Johannes zei het; iemand zei het:

Wie in de Zoon gelooft, heeft eeuwig leven, maar wie de Zoon ongehoorzaam is, zal het leven niet zien, maar de toorn van God blijft op hem.

JOHANNES 3:36

Dat wil zeggen: wie gelooft — dat staat in de tegenwoordige tijd — heeft eeuwig leven. Maar let hierop:

En ‘wie niet gelooft’ staat in de tegenwoordige tijd: niet zolang hij niet gelooft.

****Vertaaltoelichting:**** de spreker gebruikt hier de Engelse weergave „does not believe” voor Johannes 3:36. De HSV vertaalt de betreffende uitdrukking met „de Zoon ongehoorzaam is”. ::: Het is duidelijk dat er mensen zijn die op dit moment niet geloven, maar die in feite wel het leven zullen zien, omdat hun toestand zal veranderen van ongelovigen in gelovigen. Mensen komen wel degelijk tot bekering. Er zijn mensen die uit de duisternis in het licht komen. Er zijn mensen die niet Zijn schapen waren, maar Zijn schapen worden. Er zijn mensen die geen gelovigen waren, maar gelovigen worden. Daarom betekent het, wanneer Hij zegt: Wie niet gelooft, zal het leven niet zien, niet dat zij onder geen enkele omstandigheid ooit het leven zullen zien. Natuurlijk zullen zij het leven zien als zij ophouden ongelovigen te zijn. Hetzelfde geldt voor: ::: {`.bijbelcitaat data-ref="John 11:26" data-label="Johannes 11:26" data-kind="verbatim"`} en ieder die leeft en in Mij gelooft, zal niet sterven in eeuwigheid. Gelooft u dat?

Dat is wat Hij zei in Johannes 11, waar...

Hij zegt:

Ik ben de Opstanding en het Leven. Wie in Mij gelooft, zal leven, ook al is hij gestorven; en ieder die leeft en in Mij gelooft, zal niet sterven in eeuwigheid.

JOHANNES 11:25-26

Dat staat in de tegenwoordige tijd.

Dat is nog een bewijstekst voor de volharding, maar ze zien niet hoe de structuur van die zin werkt. Wie gelooft, zal zolang hij gelooft — en vermoedelijk zal hij voortdurend geloven — nooit sterven. En zolang deze mensen niet geloven, zullen zij nooit leven. Maar hier staat geen voorspelling dat zij altijd niet zullen geloven. Er staat geen voorspelling dat degenen die nu geloven, altijd zullen geloven. Dit is iets voorwaardelijks.

Zo geldt ook wanneer Jezus zegt:

En Ik geef hun eeuwig leven; en zij zullen beslist niet verloren gaan in eeuwigheid en niemand zal ze uit Mijn hand rukken.

JOHANNES 10:28

Dat geldt zolang zij zijn wat Hij Zijn schapen noemt. Dat zijn mensen die Hem horen, naar Hem luisteren en Hem volgen. Er is dus zekerheid voor de schapen. Er is zekerheid voor de gelovige. Niemand zal ooit tegen zijn wil gedwongen worden Christus te verlaten. Geen enkele invloed van buitenaf zou jou ooit kunnen dwingen Christus in de steek te laten. Niemand kan je uit Zijn hand rukken. Niets anders dan je eigen opstandige dwaasheid zou je ooit van Christus kunnen scheiden, en je hoeft dat niet te doen. Dat is aan jou. Je kunt Hem blijven geloven, zoals je Hem nu gelooft. Als je Hem nu gelooft, komt dat doordat je daarvoor kiest. Als je ervoor blijft kiezen, blijf je een gelovige en zul je nooit sterven. Je zult nooit verloren gaan. Je zult eeuwig leven hebben, zoals je dat nu hebt, zolang dat voortduurt.

Dat is wat het Evangelie van Johannes leert. Dat is wat het hele Nieuwe Testament leert, zoals ik het begrijp. Ik zal mezelf niet toestaan het op een manier te begrijpen die niet alle Bijbelse gegevens recht doet. Ik geloof dat de Bijbelse gegevens tot deze uitleg dwingen. Hoewel sommige verzen op zichzelf genomen anders kunnen klinken, kun je, wanneer je ze in hun verband ziet, zien dat mensen soms een verkeerde indruk krijgen.

19

De Vader en Jezus zijn één

Toen Hij in vers 30 zei:

Ik en de Vader zijn Één.

JOHANNES 10:30

stoorde dit de Joden opnieuw. Er staat:

De Joden dan pakten opnieuw stenen op om Hem te stenigen.

JOHANNES 10:31

Dit is bepaald niet de eerste keer. In hoofdstuk 5 staat zelfs niet dat zij stenen opraapten om Hem te stenigen. Er staat dat zij Hem probeerden te doden, en wel om dezelfde reden als hier: omdat Hij zei dat God Zijn Vader was en Zich daarmee aan God gelijkstelde.

Johannes 5:17 en 18, en vooral vers 18, zegt:

Maar Jezus antwoordde hun: Mijn Vader werkt tot nu toe en Ik werk ook . Daarom dan probeerden de Joden des te meer Hem te doden, omdat Hij niet alleen het gebod van de sabbat brak, maar ook zei dat God Zijn eigen Vader was, en daarmee Zichzelf aan God gelijkmaakte.

JOHANNES 5:17-18

Ze vonden het niet goed dat Hij Zich aan God gelijkstelde. Ze beschouwden dat zelfs als godslastering waarop de doodstraf stond, en daarom probeerden ze Hem te doden. In Johannes 5:18 staat niet dat ze stenen opraapten, maar dat is de waarschijnlijkste manier waarop ze Hem probeerden te doden. Stenen waren de gemakkelijkst beschikbare middelen waarmee iemand gedood kon worden. Bovendien schreef de wet in veel gevallen steniging voor als wijze van terechtstelling.

In hoofdstuk 8 had Jezus nog een soortgelijke uitspraak gedaan, waardoor ze stenen opraapten. In hoofdstuk 8, vers 58, zei Jezus tegen hen:

Jezus zei tegen hen: Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Vóór Abraham geboren was, ben Ik.

JOHANNES 8:58

Ze begrepen dat Hij de goddelijke Naam op Zichzelf toepaste. Vers 59 zegt:

Zij namen dan stenen op om ze op Hem te werpen. Maar Jezus verborg Zich en ging de tempel uit; Hij ging midden tussen hen door en zo ging Hij weg.

JOHANNES 8:59

Nu rapen ze voor de derde keer stenen op, of proberen ze Hem ter plekke te doden, en altijd om dezelfde reden. Ze zien Hem steeds als een godslasteraar, omdat Hij dingen blijft zeggen die hun in de oren klinken alsof Hij zegt dat Hij God is.

20

Jezus' verweer tegen godslastering

Hier in hoofdstuk 10, vers 31, staat:

Toen pakten de Joden opnieuw stenen om hem te stenigen. Jezus zei tegen hen: Ik heb jullie veel goede werken van mijn Vader laten zien. Om welk van die werken stenigen jullie mij? De Joden antwoordden: We stenigen u niet om een goed werk, maar om godslastering, omdat u, een mens, uzelf tot God maakt.

Jezus antwoordde hun:

Ík heb wel gezegd: U bent goden, u bent allen zonen van de Allerhoogste;

PSALMEN 82:6

Dit is een citaat uit Psalm 82:6. Hij zegt:

Als de wet hén goden noemde tot wie het woord van God kwam, en de Schrift niet van kracht beroofd kan worden,

JOHANNES 10:35

Daarmee bedoelt Hij de mensen tot wie de psalm gericht was. Hij noemde hen goden. Als Hij hen goden kon noemen — en Hij zegt:

Wat in de Schrift staat, kan niet zomaar opzij worden geschoven.

— dan vraagt Hij:

zegt u dan tegen Mij , Die de Vader geheiligd en in de wereld gezonden heeft: U lastert God, omdat Ik gezegd heb: Ik ben Gods Zoon?

JOHANNES 10:36

In de onmiddellijke context heeft Hij niet gezegd dat Hij de Zoon van God is. Hij gebruikte die woorden niet in de onmiddellijke context. Maar Hij gebruikte ze wel eerder, in hoofdstuk 5, de eerste keer dat ze Hem probeerden te doden. Ze zeiden:

En daarom vervolgden de Joden Jezus en probeerden zij Hem te doden, omdat Hij deze dingen op de sabbat deed.

JOHANNES 5:16

Hij zei:

Maar Jezus antwoordde hun: Mijn Vader werkt tot nu toe en Ik werk ook .

JOHANNES 5:17

Omdat Hij God Zijn Vader noemde, dachten ze dat Hij Zichzelf aan God gelijkmaakte. En dat deed Hij ook. Hij suggereerde op zijn minst dat Hij voorrechten had die gelijkwaardig waren aan die van God. De meeste mensen moesten de sabbat in acht nemen, maar God hoefde dat niet, en Jezus dus ook niet. Hij zegt in wezen dat wat God mag doen, Hij ook mag doen. Dat is beslist jezelf aan God gelijkmaken, op zijn minst wat voorrechten betreft. En ze zeiden:

Daarom dan probeerden de Joden des te meer Hem te doden, omdat Hij niet alleen het gebod van de sabbat brak, maar ook zei dat God Zijn eigen Vader was, en daarmee Zichzelf aan God gelijkmaakte.

JOHANNES 5:18

Hij zei:

De Joden dan paken opnieuw stenen op om Hem te stenigen. Jezus antwoordde hun: Ik heb u vele goede werken van Mijn Vader laten zien. Vanwege welk van die werken stenigt u Mij? De Joden antwoordden Hem: Wij stenigen U niet vanwege een goed werk, maar vanwege godslastering, namelijk omdat U, Die een Mens bent, Uzelf God maakt. Jezus antwoordde hun: Is er niet geschreven in uw wet: Ik heb gezegd: U bent goden? Als de wet hén goden noemde tot wie het woord van God kwam, en de Schrift niet van kracht beroofd kan worden, zegt u dan tegen Mij, Die de Vader geheiligd en in de wereld gezonden heeft: U lastert God, omdat Ik gezegd heb: Ik ben Gods Zoon?

JOHANNES 10:31-36

In feite is Degene Die in de psalm zei:

toch zult u sterven als een mens, zoals iedere andere vorst zult u vallen.

PSALMEN 82:7

God Zelf. Het is een godsspraak waarin God Zelf spreekt. Gaan jullie Hem stenigen omdat Hij zei dat die mensen goden waren? Dat is wat Jezus zegt.

21

De dubbele maatstaf van de Joden

Dit argument lijkt sterk op argumenten die Hij bij andere gelegenheden aanvoerde. Daarmee verdedigde Hij Zichzelf of Zijn discipelen wanneer zij bekritiseerd werden en in moeilijkheden kwamen. Zijn discipelen werden bijvoorbeeld bekritiseerd omdat ze op de sabbat aren plukten en die in hun handen fijnwreven. Ze overtraden de sabbat. Hij zei:

Hebben jullie niet gehoord wat David deed toen hij van het toonbrood at? Waarom pakken jullie hem daar niet op aan? Waarom laten jullie hem ermee weggkomen? Hij overtrad de wet, en mijn discipelen overtreden de sabbat. Hij overtrad de wet over het toonbrood, maar David laten jullie ermee weggkomen. Jullie zijn niet consequent. Als jullie hielden zulke dingen doen, vinden jullie het niet erg. Maar als mijn mensen of ik ze doen, meten jullie met twee maten. Jullie veroordelen mij omdat ik iets doe wat lijkt op wat een van jullie helden deed.

In dit specifieke geval voert Hij hetzelfde soort argument aan. Jullie zijn hier inconsequent. Jullie meten met twee maten. Jullie gaan Mij stenigen omdat Ik heb gezegd dat Ik de Zoon van God ben. Dat klinkt verhoudingsgewijs minder godslasterlijk dan zeggen dat iemand God is. Het kan heel goed zijn dat Ik, door te zeggen:

Ik ben de Zoon van God, Mijzelf aan God gelijkmaak. Of dat wel of niet waar is, is niet wat Jezus hier gaat bespreken. Hij zegt eenvoudigweg dat het inconsequent van jullie is om iemand te stenigen omdat hij zoiets zegt, terwijl er in jullie eigen Schriften veel verontrustender en veel schokkender bewoordingen staan, uit de mond van God Zelf. En tot wie sprak Hij? Tot mensen. En Hij zei:

Ik zei dat jullie goden zijn.

Het lijkt er dus op dat jullie daar wel mee kunnen leven. Daar raken jullie niet van streek over. Jullie beschouwen dat zelfs als geïnspireerde Schrift. Jullie beschouwen dat als een heilige uitspraak. Maar wanneer Ik iets zeg wat verhoudingsgewijs minder schokkend is, kunnen jullie dat niet verdragen. Daarvoor willen jullie Mij doden.

Wat Jezus doet, zoals Hij ook bij andere gelegenheden heeft gedaan, is erop wijzen dat hun onverdraagzaamheid tegenover Hem en Zijn gedrag eenvoudigweg inconsequent is. Ze gebruiken namelijk niet dezelfde maatstaf om andere situaties te beoordelen waarvan je zou kunnen denken dat daarin hetzelfde principe aan de orde is. In dit geval is dat het principe dat iemand de Zoon van God wordt genoemd, of zelfs een god wordt genoemd.

22

Wie Psalm 82 ‘goden’ noemt

Deze kwestie rond Psalm 82 en de uitspraak „Ik zei: jullie zijn goden” moet beslist wat nader bekeken worden. Jezus heeft die uitspraak niet uitgelegd. Maar omdat Hij haar noemde, begrijpen mensen soms verkeerd wat Hij bedoelde. New Age-mensen zeggen bijvoorbeeld: „Wij zijn allemaal goden. Zelfs Jezus heeft gezegd dat jullie allemaal goden zijn.” Nee, dat heeft Hij niet gezegd. Jezus zei niet: „Jullie zijn allemaal goden.” Hij zei:

toch zult u sterven als een mens, zoals iedere andere vorst zult u vallen.

PSALMEN 82:7

Met andere woorden, Hij zegt dat ergens in jullie Schriften iemand tegen enkele andere mensen zei dat zij goden waren. Dat is niet hetzelfde als wanneer Jezus zou bevestigen dat wij allemaal goden zijn. Die uitspraak was zelfs niet tot iedereen gericht. Ze was gericht tot enkele personen die toevallig de rechters van Israël waren. Het is waar dat zij daarin goden werden genoemd.

Zoals je in Psalm 82 ziet, begint de psalm:

God staat in de vergadering van God, Hij oordeelt te midden van de goden.

PSALMEN 82:1

‘De machtigen’ is goed genoeg. En er staat:

Hij spreekt recht onder de goden.

Het woord ‘goden’ daar is Elohim. Letterlijk betekent het woord Elohim ‘machtigen’ of ‘goden’. Soms verwijst het naar God Zelf. Hij wordt soms Elohim genoemd, zoals helemaal aan het begin van de Bijbel:

In het begin schiep God de hemel en de aarde.

GENESIS 1:1

Toch staat het woord in het meervoud. Daarom wordt het vaak gebruikt voor de valse goden van de heidenen, de Elohim van de heidenen.

Bovendien gaat de etymologie van het woord terug op het woord ‘machtig’. Daarom denken veel geleerden dat de meest letterlijke vertaling van Elohim ‘machtigen’ is. Hier bekritiseert God mensen naar wie wordt verwezen als de machtigen, of de Elohim. Het zou vertaald kunnen worden met ‘de goden’. Hij zegt tegen hen:

Hoelang zult u onrechtvaardig oordelen en de goddelozen bevoordelen? Sela

PSALMEN 82:2

Hij zegt:

Doe recht aan de geringe en de wees, bewijs de ellendige en de arme gerechtigheid. Bevrijd de geringe en de arme, ontruk hem aan de hand van de goddelozen.

PSALMEN 82:3-4

Dit is duidelijk het soort berisping dat je geeft aan corrupte magistraten, corrupte rechters — rechters die steekpenningen van de rijken aannemen om de armen te onderdrukken. Dit gebeurde voortdurend. De profeten van Israël brachten dit voortdurend naar voren als klacht tegen de leiders van Israël. Zij lieten voortdurend na recht te doen aan weduwen, wezen en andere mensen die hun geen geld konden toestoppen omdat ze niet genoeg geld hadden. Hun rijke onderdrukkers konden de rechtbanken er altijd toe krijgen in hun voordeel en tegen de onschuldigen te oordelen, omdat de rijken de rechters konden omkopen. Dat is een veelvoorkomend onrecht in rechtbanken, en dat was het ook in Israël. Het lijkt erop dat deze psalm kritiek levert op de rechters van Israël. Hij noemt hen de machtigen. Hij noemt hen de Elohim. Daar zullen we zo meteen meer over zeggen. Dan staat er in vers 6:

23

Sterfelijke rechters als goden genoemd

toch zult u sterven als een mens, zoals iedere andere vorst zult u vallen.

PSALMEN 82:7

Trouwens, ‘kinderen van de Allerhoogste’ is heel goed te vergelijken met wat Jezus zei:

Ik ben de Zoon van God.

Daarvoor wilden ze Hem stenigen. Maar Jezus zegt: ‘In het Oude Testament wordt dat soort taal tot mensen gericht’:

Ik zei: jullie zijn goden; jullie zijn allemaal kinderen van de Allerhoogste.

Dit klinkt behoorlijk verontrustend als je een maatstaf consequent wilt hanteren en iedereen wilt stenigen die dingen zegt zoals Jezus die zei.

Maar let hierop:

Ík heb wel gezegd: U bent goden, u bent allen zonen van de Allerhoogste; toch zult u sterven als een mens, zoals iedere andere vorst zult u vallen.

PSALMEN 82:6-7

Jullie mensen zijn sterfelijk. Jullie mensen zijn geen goden. Misschien heb Ik die term gebruikt toen Ik over jullie sprak, maar laat het jullie niet naar het hoofd stijgen. Denk niet dat jullie werkelijk goddelijk zijn. Denk niet dat jullie werkelijk godheden zijn. Jullie zijn mensen. Jullie zijn sterfelijk. Misschien heb Ik jullie goden genoemd. Misschien heb Ik jullie kinderen van de Allerhoogste genoemd, maar jullie zullen net als ieder ander sterven, omdat jullie geen goden zijn. Jullie zijn mensen.

Waarom noemde Hij hen goden? Nogmaals, het woord Elohim zou ‘machtigen’ kunnen betekenen. Het zou kunnen betekenen dat zij een machtspositie binnen het bestuur bekleden, en dat doen ze. Of misschien is het zelfs de bedoeling dat het als ‘goden’ wordt vertaald. Wanneer Jezus het aanhaalt, gebruikt Hij tenslotte het woord theoi, goden, niet machtigen. Jezus haalt dit vers aan als ‘goden’. In het Hebreeuws zou het vertaald kunnen worden met ‘machtigen’, maar in het Grieks is het niet zo flexibel. Wanneer Jezus het in Johannes hoofdstuk 10 aanhaalt, staat er theoi, goden.

24

Elohim als benaming voor leiders

Waarom zou Hij hen goden noemen, en wanneer zei Hij dat zij goden waren? Ik geloof persoonlijk, hoewel ik nog nooit een commentator dit verband heb horen leggen, dat Hij terugverwijst naar Exodus 22:28. Te midden van een aantal verordeningen en wetten die God geeft, zegt Hij tegen Israël:

U mag de rechters niet vervloeken, en de leiders van uw volk mag u niet verwensen.

EXODUS 22:28

De New King James vertaalt het met ‘God’. Als ik me niet vergis, vertaalt de King James het met ‘the gods’. Hoe dan ook, er staat Elohim, wat op beide manieren vertaald zou kunnen worden.

In het parallellisme van de Hebreeuwse literatuur zijn vervloeken en beschimpen hetzelfde idee. Het is mogelijk dat de leiders van je volk de Elohim worden genoemd:

Je mag de elohim niet beledigen en de leiders niet vervloeken.

De Elohim zijn de leiders.

Bedenk dat Paulus dit vers aanhaalde toen hij gefrustreerd was over het onrecht dat hem voor het Sanhedrin werd aangedaan. De hogepriester gaf bevel hem te slaan terwijl hij niets verkeerd had gedaan, en hij viel verbaal uit tegen de hogepriester. Hij zei:

Toen zei Paulus tegen hem: God zal ú slaan, witgepleisterde wand! Zit u hier om een oordeel over mij uit te spreken overeenkomstig de wet, en geeft u bevel, tegen de wet in, mij te slaan?

HANDELINGEN 23:3

Toen zei iemand:

En zij die daarbij stonden, zeiden: Scheldt u de hogepriester van God uit?

HANDELINGEN 23:4

Paulus zei:

Toen zei Paulus: Ik wist niet, broeders, dat hij hogepriester is; want er staat geschreven: U mag geen kwaad spreken van de leider van uw volk.

HANDELINGEN 23:5

Paulus haalt deze passage dus aan.

Hoewel ik me zou kunnen vergissen, en ik altijd heb beseft dat dit een vergissing zou kunnen zijn, zou het goed aansluiten bij Psalm 82 als de Elohim in Exodus 22:28 parallel staan aan, en daarom gelijk zijn aan, de leiders. De leiders worden in deze specifieke wet dus aangeduid als de Elohim, de goden.

Waarom zou Hij de machthebbers goden noemen? Deze machthebbers, deze rechters, hadden maar één verplichting. Ze moesten in Gods plaats staan, Gods wetten vertegenwoordigen en Gods wetten bekendmaken. Ze waren als het ware Gods vertegenwoordigers. Ze waren als kleine goden die in Gods plaats stonden. Hen als het ware goden te noemen, met een kleine letter, komt voort uit de erkenning dat ze in Gods plaats staan om het volk te oordelen.

In Psalm 82 is het bijna alsof Hij zegt: „Ik heb er bijna spijt van dat Ik jullie zo genoemd heb, want nu denken jullie dat jullie werkelijk goden zijn. Ik heb gezegd dat jullie goden waren, dat klopt. In Exodus 22:28 heb Ik die term inderdaad gebruikt. Maar laat dit duidelijk zijn: jullie zijn geen goden. Jullie zijn mensen. Jullie zullen sterven, dus denk niet dat jullie goden zijn.”

Het is vreemd dat het woord gebruikt zou worden om over rechters te spreken. Maar we kunnen zien dat dit in Psalm 82 het geval is, en het zou heel goed ook in Exodus 22:28 het geval kunnen zijn. In elk geval verschaftte het Jezus een uitstekend verweer. Jezus probeerde niet te spreken over de vraag of er wel of geen goede redenen zijn om mensen goden te noemen. Feit is dat er mensen waren die goden werden genoemd. Jezus kon Zich daarop beroepen en zeggen: „Waarom stoort dit jullie niet? Het stoort jullie duidelijk niet, dus hoe kunnen jullie dan zo aanstoot nemen aan wat Ik heb gezegd? Jullie zijn niet consequent.”

25

De Schrift kan niet gebroken worden

Wanneer Hij erover spreekt, zegt Hij in vers 35:

Als de wet hén goden noemde tot wie het woord van God kwam,
en de Schrift niet van kracht beroofd kan worden,

JOHANNES 10:35

De letterlijkere formulering luidt: „De Schrift kan niet gebroken worden.” Dit is een vreemd gebruik van het woord „gebroken” met betrekking tot de Schrift, en bijna alle vertalers geven het zo weer. Wat in de Schrift staat, kan niet zomaar opzij worden geschoven.

Je zou verwachten dat Hij zou zeggen dat de Schrift niet overtreden kan worden, of dat de Schrift niet ongeldig gemaakt kan worden. Maar Hij zegt dat de Schrift niet gebroken kan worden. Wat betekent dat? Het is volstrekt niet duidelijk wat het betekent. Het is de enige uitspraak van die aard in de hele Bijbel, en het spreekt niet vanzelf.

De hele Bijbel, en het spreekt niet vanzelf. Ik denk dat Hij dit zegt: de Schrift kan niet in kleine stukken worden gebroken en in twee categorieën worden ingedeeld: deze komen ons goed uit en deze komen ons niet goed uit.

****Vertaaltoelichting:**** deze woordspeling en uitleg zijn gebaseerd op de Engelse formulering „the Scripture cannot be broken”. De HSV geeft dit weer als „de Schrift niet van kracht beroofd kan worden”. ::: We aanvaarden wat ons goed uitkomt en niet wat ons niet goed uitkomt. Deze Schrifttekst: ::: {.bijbelcitaat data-ref="Psalms 82:6" data-label="Psalmen 82:6" data-kind="verbatim"} Ík heb wel gezegd: U bent goden, u bent allen zonen van de Allerhoogste;

komt jullie bijzonder slecht uit, omdat hij laat zien dat jullie huichelaars zijn. Hij laat zien dat jullie niet consequent zijn. Hij ontnemt jullie iedere grond om Mij iets te verwijten. Toch hebben jullie niet het gezag om de Schrift op te delen door sommige gedeelten ervan te aanvaarden en andere te verwerpen. De Schrift is één geheel. Je moet haar helemaal aanvaarden of helemaal verwerpen. Je kunt haar niet opbreken, in categorieën verdelen, een deel aanvaarden en de rest verwerpen. Ik denk dat Hij dat daar bedoelt.

26

De werken van de Vader herkennen

Hij zegt in vers 37:

Als Ik niet de werken van Mijn Vader doe, geloof Mij dan niet, maar als Ik ze doe en u Mij niet gelooft, geloof dan de werken, opdat u erkent en gelooft dat de Vader in Mij is en Ik in Hem.

JOHANNES 10:37-38

Daarom probeerden ze Hem opnieuw te grijpen, maar Hij ontkwam uit hun hand.

Let op vers 37:

Als Ik niet de werken van Mijn Vader doe, geloof Mij dan niet.

Iedereen kon zien dat Hij een bepaald soort werken deed, zelfs bovennatuurlijke werken. Maar bovennatuurlijke werken zijn niet altijd de werken van God. Er bestaan toverkunsten. Er bestaan demonische werken. Zelfs Paulus zei dat de mens der wetteloosheid zal komen met tekenen en leugenachtige wonderen die door de macht van satan worden verricht. Blijkbaar bestaan er bovennatuurlijke werken die afgedaan zouden kunnen worden als werken van satan. De Joden wisten dat heel goed. Ze zeiden dat Hij demonen niet door God uitdreef, maar door Beëlzebul, de vorst van de demonen. Het was algemeen bekend dat niet alle wonderen van God kwamen.

Toch zei Jezus: „Jullie kunnen zien dat Mijn werken dat wel zijn.” Hoe? Niet omdat ze verbijsterend waren, want demonische wonderen zouden ook verbijsterend kunnen zijn. Het waren duidelijk de werken van God, omdat ze precies de dingen tot stand brachten die kenmerkend zouden zijn voor wat God doet.

Wat deed Hij? Hij veranderde water in wijn. Doet God dat? Natuurlijk doet Hij dat voortdurend, door middel van wijnstokken, door middel van druiven. Die nemen water uit hun omgeving op en veranderen het uiteindelijk in wijn. Dat is een werk van God. Jezus deed geen dingen zoals de mythologische goden in de Griekse mythen deden, waarin bomen spreken en mensen in paarden veranderen en dat soort dingen. God doet zulke dingen niet, dus Jezus deed zulke dingen ook niet.

De werken die Hij deed, waren duidelijk de werken die de Vader doet. Jullie weten al wat Mijn Vader doet. Hij doet het overal om jullie heen. Ik doe het ook. Ik vermenigvuldig vissen en brood. Mijn Vader doet dat ook. Je neemt één kleine tarwekorrel, plant hem en hij vermenigvuldigt zich tot meer korrels. Mijn Vader vermenigvuldigt al honderden jaren brood voor jullie. Hij vermenigvuldigt vissen. Dit is iets wat God altijd heeft gedaan. Daarom zijn er zo veel vissen. God doet het niet altijd onmiddellijk en op wonderbaarlijke wijze, maar het is wel het soort werk dat Hij doet. De werken die Ik doe, zijn niet het soort werken dat de duivel doet. Het is het soort werken dat Mijn Vader doet. Als de werken die Ik doe niet lijken op de werken van Mijn Vader, geloof Mij dan niet.

27

Wonderen toetsen aan Gods karakter

Dit is werkelijk belangrijk, want er zijn tegenwoordig mensen die allerlei dingen doen die mogelijk bovennatuurlijk lijken. Ze willen dat wij geloven dat ze bovennatuurlijk zijn. Er zijn mensen die vinden dat hun bedieningen geloofwaardigheid of bevestiging krijgen door hun werken. Wat zijn hun werken? Soms doen zich allerlei vreemde verschijnselen voor.

In de jaren negentig wilden veel mensen dat ik me aansloot bij een beweging die uit Toronto kwam. De voornaamste verschijnselen daar waren dat mensen omvielen van het lachen en soms blaften als honden of brulden als leeuwen. Er werd gezegd dat dit werkingen van de Heilige Geest waren. Mensen zeiden: „Waarom sta je hier sceptisch tegenover?” Jezus zei:

Jezus antwoordde hun: Ik heb het u gezegd en u gelooft het niet. De werken die Ik doe in de Naam van Mijn Vader, die getuigen van Mij.

JOHANNES 10:25

Ik heb God nog nooit iemand in een hond of een leeuw zien veranderen. Ik heb in de Schrift nog nooit gezien dat God iemand zegent door hem achterover te slaan en hem bewusteloos te maken. Ik heb dat nooit gezien. Die dingen houden geen enkel verband met wat God ooit heeft gedaan. Sommige ervan houden nauw verband met dingen die de duivel altijd al heeft gedaan. Mensen die door demonen bezeten waren, hebben eeuwenlang als honden geblaft en als leeuwen gegromd. Lang voordat deze opwekking opkwam, was dit bekend gedrag onder mensen die door demonen bezeten waren.

Ik zeg niet dat deze mensen in Toronto door demonen bezeten zijn. Ik zeg eenvoudigweg dat wat zij doen niet lijkt op wat Mijn Vader doet. Het lijkt meer op wat die andere doet. Het zou mij vreemd lijken als de Heilige Geest tegenwoordig een wonder deed waarbij Hij de duivel nabootste in plaats van God.

Wat ik aan A. W. Tozer waardeer, is dat hij een waarheid die werkelijk voor de hand ligt soms in één eenvoudige zin samenvat. Iets wat Tozer vaak zei, was: „God handelt altijd in overeenstemming met wie Hij is.” Dat is nuttig om te weten, want soms wordt ons gevraagd te geloven dat iets wat gaande is van God komt. Nou, is dat zo? Handelt Hij in overeenstemming met wie Hij is, of doet Hij iets wat niet erg op Hem lijkt en veel meer op iets anders?

We weten wat de Heilige Geest wil doen. De Bijbel zegt dat Hij ons als Jezus wil maken. We lezen nergens dat Hij ons als dieren wil maken. Maar Hij wil ons wel als Jezus maken. Als je kunt aantonen dat Jezus op de grond viel, onbeheerst lachte, Zich als een dronkaard gedroeg en als een hond blafte, dan geloof ik misschien dat die werken van God zijn. Jezus zei:

Als Ik de werken van Mijn Vader doe, geloof Mij dan. Maar als Ik dat niet doe, geloof Mij dan niet.

Hij gaf mensen toestemming Hem niet te geloven als Zijn werken niet leken op de werken die God doet. Dat is een behoorlijk goed principe. Als iemand beweert de werken van God te doen, kijk er dan naar. Zijn ze zoals Gods werken of niet? Zo niet, dan zou ik Jezus' raad opvolgen en die mensen niet geloven.

28

De werken openbaren de Vader

Daarom blijf ik sceptisch over sommige van die dingen. Het is niet zo dat ik gewoon een zwartkijker ben en niet in het bovennatuurlijke geloof. Dat doe ik wel. Ik geloof in genezing. Ik geloof in profetie. Ik geloof in het uitdrijven van demonen. Ik geloof in het spreken in tongen. Ik geloof in bovennatuurlijke dingen die de Heilige Geest door de geschiedenis heen heeft gedaan. Misschien zijn er zelfs dingen waarvan ik geen Bijbels verslag heb waarin staat dat Hij ze heeft gedaan, maar die, als ik ze tegenwoordig zag, zo sterk zouden lijken op de dingen die God doet dat ik zou zeggen: „Daarin zie ik mijn Vader. Hier zie ik de werken van mijn Vader.” Maar om overtuigend te zijn, moeten ze lijken op wat mijn Vader doet. Anders zegt Jezus:

Geloof het niet.

Jezus zei in vers 38:

maar als Ik ze doe en u Mij niet gelooft, geloof dan de werken, opdat u erkent en gelooft dat de Vader in Mij is en Ik in Hem.

JOHANNES 10:38

Laat de werken je overtuigen als deze werken die Ik doe het soort werken zijn dat God doet. Jezus zei precies hetzelfde in Johannes 14:10, toen Filippus zei:

Filippus zei tegen Hem: Heere, laat ons de Vader zien en het is ons genoeg.

JOHANNES 14:8

****Verwijzing gecontroleerd:**** de spreker noemde Johannes 14:10, maar de bewoording is Johannes 14:8 (zelfde hoofdstuk, ander vers).

Hij zei:

Jezus zei tegen hem: Ben Ik zo'n lange tijd bij u, en kent u Mij niet, Filippus? Wie Mij gezien heeft, heeft de Vader gezien; en hoe kunt u dan zeggen: Laat ons de Vader zien? Geloof u niet dat Ik in de Vader ben en de Vader in Mij is? De woorden die Ik tot u spreek, spreek Ik niet uit Mijzelf, maar de Vader, Die in Mij blijft, Die doet de werken.

JOHANNES 14:9-10

Deze uitspraak wordt hier ook gedaan. Dat wil zeggen dat de Vader en de Zoon wederzijds in elkaar zijn. Zij zijn onafscheidelijk met elkaar vermengd, zoals twee stoffen die samen in één vat worden gedaan, twee vloeistoffen. Wanneer je ze bij elkaar doet, bestaan ze wederzijds in elkaar. Ze zijn in elkaar. Jezus zegt dat de Vader en Hij zo zijn.

29

Jezus moest door kruisiging sterven

Zij probeerden dan opnieuw Hem te grijpen, maar Hij ontkwam aan hun handen.

JOHANNES 10:39

De laatste paar verzen zeggen eenvoudigweg dat Hij besloot buiten hun bereik te gaan. Ze probeerden Hem te vaak te doden, en zo zou Hij niet sterven. Hij zou sterven, maar niet op die manier. Steniging was niet voorzeggd. Kruisiging wel. Daarom kon Hij niet toestaan dat Hij louter als gevolg van een volksoproer door de Joden stierf. Het moesten de Romeinen zijn. Alleen de Romeinen kruisigden mensen. Om de profetie te vervullen, moest Hij op die manier sterven.

Johannes zelf maakt dat punt later zelfs. Wanneer de Joden tegen Pilatus zeggen:

Pilatus dan zei tegen hen: Neemt u Hem en oordeel Hem volgens uw wet. De Joden dan zeiden tegen hem: Het is ons niet geoorloofd iemand te doden.

JOHANNES 18:31

zegt Johannes dat dit gebeurde opdat vervuld zou worden wat Jezus had gezegd toen Hij voorspelde op welke manier Hij zou sterven. Jezus voorspelde dat Hij door kruisiging zou sterven. Johannes wijst daarop. Toen de Joden bij Pilatus kwamen en zeiden:

Volgens de wet mogen we niemand ter dood brengen, zegt Johannes dat hierdoor Jezus' voorspelling dat Hij door kruisiging zou sterven in vervulling zou gaan. De Joden erkenden namelijk dat ze de Romeinen het moesten laten doen, en het waren de Romeinen die mensen kruisigden. Jezus kon niet toelaten dat Hij door steniging om het leven kwam door toedoen van een woedende menigte Joden. Het was Zijn uur niet en het was niet de manier waarop Hij zou sterven.

30

Johannes' laatste getuigenis over Jezus

Dus ontsnapte Hij opnieuw aan hen. Het werd steeds grimmiger in Jeruzalem, omdat de uitspraken die Hij deed zich bleven opstapelen. En de woede van degenen die Hem als een godslasteraar beschouwden, kookte steeds verder op. Hij stak de rivier over en keerde pas in de lijdensweek weer naar Jeruzalem terug. Hij ging naar de overkant van de Jordaan. De Farizeeën konden daar ook naartoe gaan, maar daar hadden ze geen rechtsmacht. Natuurlijk hadden ze in Jeruzalem eigenlijk ook geen rechtsmacht. Ze waren geen politieke leiders. Ze waren alleen religieuze leraren, maar ze hadden veel meer invloed op de cultuur in Judea dan in Perea, aan de andere kant van de Jordaan.

En Hij ging opnieuw naar de overkant van de Jordaan, naar de plaats waar Johannes eerst doopte, en Hij bleef daar.

JOHANNES 10:40

Toen kwamen velen tot Hem en zeiden kennelijk tegen elkaar:

En velen kwamen naar Hem toe en zeiden: Johannes deed wel geen teken, maar alles wat Johannes over Deze Man zei, was waar.

JOHANNES 10:41

Velen daar gingen in Hem geloven.

Johannes de Doper was een interessante profeet. Hij kwam in de Geest en de kracht van Elia, maar anders dan Elia deed hij geen enkel wonder. Dat liet hij aan Jezus over. Johannes deed geen enkel teken, maar zijn getuigenis was waar. Dat is het belangrijkste, want daarvoor was hij er: om een getuige te zijn. Het beste waarop je bij een getuige kunt hopen, is dat hij de waarheid spreekt.

Toen de mensen Jezus zagen, herinnerden ze zich wat Johannes had gezegd, en ze zeiden: „Hij had gelijk over Jezus. Johannes deed geen enkel wonder om ons ervan te overtuigen dat hij wist waarover hij sprak. Maar we kunnen zien dat hij wist waarover hij sprak, want hij sprak over deze Man en nu kunnen we zien dat het klopt.”

Dit is het laatste wat we over Johannes de Doper horen. Het is interessant dat de verwijzingen naar Johannes de Doper vanaf een bepaald punt in het Evangelie van Johannes steeds korter worden, totdat de laatste verwijzing alleen maar een zin als deze is. Het vormt bijna een illustratie van de laatste opgetekende woorden van Johannes in het Evangelie van Johannes:

Hij moet meer worden, maar ik minder.

JOHANNES 3:30

Hij neemt inderdaad af in het Evangelie, en dit is de laatste keer dat we over Johannes horen. Hij was tegen die tijd al lang dood. Johannes was al dood voordat deze uitspraak werd gedaan, maar dit is de laatste herinnering aan Johannes waarover we in het Evangelie van Johannes lezen. Daarmee komen we aan het einde van dit hoofdstuk, en ligt het verhaal van Lazarus voor ons.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- Johannes 10:11
- 1 Petrus 5:1-2
- 1 Petrus 5:4
- Johannes 10:14-15
- Johannes 10:18
- Johannes 10:16
- Psalmen 23:1
- Ezechiël 34:12
- Jesaja 40:11
- Johannes 10:3-4
- Johannes 10:4-5
- Handelingen 18:9-10
- 1 Koningen 17:12-16
- Johannes 10:24
- Mattheüs 16:17
- Johannes 4:26

- Johannes 10:25
- Mattheüs 11:3
- Mattheüs 11:4-5
- Kolossenzen 3:17
- Johannes 13:20
- Johannes 10:26
- Mattheüs 13:10
- Markus 4:12
- Mattheüs 13:15
- Johannes 10:27
- Johannes 10:28-30
- Psalmen 95:6-7
- 1 Timotheüs 4:1
- 1 Johannes 5:13
- 1 Korinthe 10:12
- Johannes 10:29
- Johannes 10:26-27
- Jesaja 53:6
- Johannes 10:28
- 1 Johannes 2:25
- 1 Johannes 5:11-12
- Johannes 15:6
- Johannes 4:14
- Johannes 6:35
- Johannes 10:27-28
- Johannes 3:36
- Johannes 11:25-26
- Johannes 10:30
- Johannes 10:31
- Johannes 5:17-18
- Johannes 8:58
- Johannes 8:59
- Psalmen 82:6
- Johannes 10:35
- Johannes 10:36

- Johannes 5:16
- Johannes 5:17
- Johannes 5:18
- Johannes 10:31-36
- Psalmen 82:7
- Psalmen 82:1
- Genesis 1:1
- Psalmen 82:2
- Psalmen 82:3-4
- Psalmen 82:6-7
- Exodus 22:28
- Handelingen 23:3
- Handelingen 23:4
- Handelingen 23:5
- Johannes 10:37-38
- Johannes 10:38
- Johannes 14:8
- Johannes 14:9-10
- Johannes 10:39
- Johannes 18:31
- Johannes 10:40
- Johannes 10:41
- Johannes 3:30

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.